

У Факултету за медије и комуникације одржана је друга у низу НИН-ових полемика о стереотипима под модерацијом Небојше Спаића, и то на тему „Руси су наши најбољи пријатељи“, на којој су у прилог тезе говорили др Драган Петровић из Института за међународну политику и привреду и уредник сајта „Факти“ Ђуро Билбија, док су је оспоравали директорка Центра за евроатланске студије Јелена Милић и режисер Лазар Стојановић.

Драган Петровић, након што је признао да се генерално може рећи да између великих сила нема емоција, већ углавном интереса, је рекао да су у науци ипак познати изв. „сукоби дугог трајања“, за које је карактеристично да опстају, без обзира на унутрашње уређење појединих друштава и сагледавања њихових интереса, јер на њихово трајање утичу и географски и цивилизацијски фактори.

- Тако рецимо Немци, без обзира на састав власти у Аустрији, тешко да ће ратовати са Аустријом. Исто се може рећи за Велику Британију и Нови Зеланд рецимо, а између српског и руског народа такође постоје ти елементи. Али, исто тако постоје и фактори које терају западне политичаре да перципирају српски фактор (дакле не појединце или неке институције, већ широке народне масе) као фактор који је у основи про-руски, па је зато је однос великих сила према српском фактору, у геополитичком смислу, готово увек изведен према односу ка Русији – рекао је Петровић, додајући да се тиме може објаснити понашање великих сила и кроз цео 19. век.

- То је једна од тајни коју наши политичари не могу да разумеју, што су се западне силе према српском фактору увек односиле двоструким аршинима током деведесетих година и касније, иако смо били савезници у оба светска рата. Ту се заправо ради о одговорности политичких елита у САД и Великој Британији, а не стању духа народа у тим земљама, који заправо уопште није фактор одлучивања – нагласио је Петровић, закључивши да је природно и логично да се у данашње време, када трговина енергентима има готово исти економски значај као што је имала појава железнице у 19. веку, Србија ослони на руске енергенте путем „Јужног тока“, јер су јој не само најдоступнији, већ уједно од наше земље стварају транзитну зону, а не само пуког конзумента тих енергената.

Јелена Милић је рекавши да не разуме изјаву Владимира Путина у којој је изразио намеру да од Русије направи „лидера самодовољних народа“ јер у данашњем глобализованом свету народа који би се могао тако да се назове и нема, уједно и скренула пажњу на то да већина присутних не може да напомене ниједног руског глумца, филм или модног дизајнера, док су западни врло познати, што довољно говори о свеукупном стању у Русији с једне, и западним земљама са друге стране.

- Шта је то уопште српски фактор? Срби у Србији, Немачкој, Чикагу? Какви су његови модалитети у Републици Српској након геноцидних ефеката? – упитала је Милићева, на шта је Петровић реаговао констатацијом да јесте истина да Република Српска живи под геноцидним ефектима, јер је некадашња НДХ, чија је територија захватала и њену територију, извршила геноцид над Србима у току Другог светског рата, док је Билбија приметио да питање Милићеве у контексту геноцида није на месту, јер не постоји адекватна судска пресуда која га је признала.

- Ја не користим фразе попут државних фактора, већ причам само о одређеним режимима и њиховим делима. Руси нису више само културно и економско присутни, већ су све више вредносно присутни, са њиховим стратегијама како да уђу у процесе глобализације и како да одговоре на њене поједине изазове. Потребно је да разбијемо једну по једну нетачност и мантру које се пласирају о економском стању и стању људских права у Русији – нагласила је Милићева, додавши да нове вести из саме Русије кажу да ће бруто друштвени производ у Русији бити мањи у наредних 10 година него што се раније мислило, управо због континуираног пада цене енергената који представљају главни извозни производ те земље.

- Ако пратите цену енергената са стањем у самој Русији, видећете како се та руска самозадовољност, ароганција и привредни раст поклапала са повећањем цене самих енергената на тржишту. До њеног пада је дошло због проналаска енергената у другим деловима света, а да не говоримо о шкриљцима и обновљивим изворима енергије. Дакле, та „лабудова песма“ је прошло време, а ово што видимо сада јесте последњи „пи-ар“ трзај, што је знак нечије слабости – констатовала је она, и додала да Русија данас на проблематичан начин жели да измени начине функционисања глобалне политике, јер не поштује ни договоре у организацијама где је сама оснивач, попут ОЕБС-а.

- Дакле, што се тиче аргумената који се тичу руске позиције, постоји гомила њих који иду у прилог томе да Русија данас није ни регионална сила – закључила је Милићева, чиме је изазвала смех код многих присутних у публици.

